

rozządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31.I. 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 83), uchwalam taryfę składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych, obowiązującą na okres od dnia 1 stycznia 1938 r. do 31 grudnia 1940 r. w brzmieniu następującym:

TARYFA SKŁADEK za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych obowiązująca na okres od dnia 1 stycznia 1938 r. do 31 grudnia 1940 r.

C z ę ś ć I.

PRZEPISY O ZALICZANIU ZAKŁADÓW PRACY DO KATEGORIJ I KLAS NIEBEZPIECZENSTWA.

§ 1.

Wysokość składki za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych pracowników zatrudnionych przez poszczególnych pracodawców ustala się według stopnia niebezpieczeństwa wypadku w zatrudnieniu i choroby zawodowej istniejącego w zakładach pracy tego rodzaju, do którego ze względu na swój charakter należy zakład pracy prowadzony przez pracodawcę.

Za zakłady pracy uważa się wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa, gospodarstwa i inne zatrudnienie osób podlegających obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

Podział zakładów pracy na poszczególne rodzaje w obrębie grup i podgrup według gałęzi gospodarczych oraz miarę stopnia niebezpieczeństwa dla poszczególnych rodzajów zakładów wyrażoną w kategoriach niebezpieczeństwa zawiera część II niniejszej taryfy.

§ 2.

Każda kategoria niebezpieczeństwa obejmuje szereg klas niebezpieczeństwa oznaczonych kolejnymi liczbami oraz klasę średnią w ten sposób, że liczby oznaczające klasę najniższą i najwyższą różnią się o 25% od liczby oznaczającej klasę średnią.

Składkę procentową za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych odpowiadającą danej klasie niebezpieczeństwa otrzymuje się mnożąc tę klasę niebezpieczeństwa przez obowiązującą jednostkę taryfową.

Schemat kategorii i klas niebezpieczeństwa oraz składki procentowe odpowiadające poszczególnym klasom niebezpieczeństwa przy obowiązującej jednostce taryfowej ustala się w załączniku do niniejszej taryfy.

§ 3.

Składki ustalone niniejszą taryfą nie obejmują przewidzianych w art. 221 ust. (2) ustawy o ubezpieczeniu społecznym dodatków opłacanych przez każdego z pracodawców z wyjątkiem pracodawców rolnych w wysokości 0,3% zarobków zatrudnionych u niego osób ubezpieczonych, przez pracodawców zaś rolnych — 0,2%, a w odniesieniu do sciłki i obróbki drewna — 0,3% tychże zarobków.

§ 4.

Poszczególne zakłady pracy zalicza się do właściwych im kategorii niebezpieczeństwa według części II niniejszej taryfy zależnie od rodzaju zakładu pracy (pozycji taryfy), do którego należy dany zakład pracy.

Ustalone w części II niniejszej taryfy kategorie niebezpieczeństwa odnoszą się do zakładów pracy (§ 1 ust. 2) o składzie normalnym, uwzględniając więc — o ile w części II inaczej nie zaznaczono — wszystkie oddziały i czynności pomocnicze zakładu głównego, tj. wszelkiego rodzaju czynności administracyjne, biurowe, kancelaryjne, handlowe, nadzorcze, roboty związane z utrzymaniem porządku i oświetleniem, roboty manipulacyjne i transportowe, roboty w magazynach i lodowniach, konserwację budynków i urządzeń oraz tym podobne prace, dokonywane w normalnym zakresie we własnym zarządzie i dla własnych celów zakładu pracy na obszarze tej ubezpieczalni, w obrębie której zakład pracy jest położony.

Określone w ustępie poprzednim oddziały i czynności pomocnicze prowadzone na rachunek osoby trzeciej na obszarze tej samej ubezpieczalni społecznej co zakład główny zalicza się — o ile w części II inaczej nie określono — do tej samej kategorii, do której został zaliczony główny zakład pracy.

§ 5.

Za zakłady pracy używające maszyn o napędzie mechanicznym (wytwórnice z napędem mechanicznym) w rozumieniu części II niniejszej taryfy uważa się takie zakłady

pracy, które do napędu maszyn roboczych stosują przynajmniej jeden silnik parowy, wycubkowy, spalinowy, elektryczny, wodny, powietrzny lub kierał poruszany przez zwierciadła.

Zakładów pracy używających wymienionych silników o łącznej mocy nie przekraczającej 0,25 KM nie uważa się za zakłady pracy o napędzie mechanicznym, o ile silniki te nie służą do napędu maszyn do obróbki drewna.

Za zakłady pracy używające maszyn o napędzie mechanicznym uważa się również te zakłady stosujące naczyńca pod ciśnieniem, w których ciśnienie może przekroczyć 0,5 atmosfer nadciśnienia.

§ 6.

Jeżeli zakład pracy złożonego z kilku części różniących się wyraźnie między sobą z powodu braku w części II odpowiedniej pozycji nie można zaliczyć jako całości, lecz tylko według jego części skladowych, należy taki zakład pracy zaliczyć jako mieszany według przepisów § 10 niniejszej taryfy.

Jako „mieszane zakłady pracy” należy zaliczyć według przepisów § 10 również te zakłady pracy, których ze względu na zakres wykonywanych w nich prac nie można uważać za przedsiębiorstwa o składzie normalnym w rozumieniu § 4, ponieważ posiadają one pewne części pomocnicze lub uboczne nie uwzględnione w odpowiedniej pozycji części II, i gdy tego niernormalnego ich składu nie można uwzględnić przez wybór odpowiedniej klasy niebezpieczeństwa w granicach kategorii niebezpieczeństwa przewidzianej dla zakładu głównego.

§ 7.

Zakłady pracy, dla których powyższe przepisy okazały się niewystarczające do oznaczenia kategorii niebezpieczeństwa, albo takie, których nie można podciągnąć pod jedną z pozycji części II bez zrównania ich w ten sposób z przedsiębiorstwami zupełnie innego rodzaju i o istotnie różnym niebezpieczeństwie wypadku, należy zaliczać w każdym poszczególnym przypadku do kategorii niebezpieczeństwa odpowiadającej ich rodzajowi i niebezpieczeństwu wypadku.

§ 8.

Zakładowi pracy należy wymierzyć składkę według średniej klasy niebezpieczeństwa tej kategorii niebezpieczeństwa, która jest przewidziana w niniejszej taryfie składek dla zakładów pracy danego rodzaju, a według klasy niebezpieczeństwa niższej lub wyższej wtedy, gdy niebezpieczeństwo, które ten zakład przedstawia, jest w stosunku do przeciętnego mniejsze lub większe.

Za okoliczności zmniejszające ubezpieczenie uważa się przede wszystkim:

- 1) prowadzenie przy pomocy służby bezpieczeństwa pracy utworzonej w obrębie i z personelu zakładu pracy systematycznej i dającej trwałe rezultaty akcji zapobiegania wypadkom w zatrudnieniu i chorobom zawodowym, jeżeli akcja ta jest uznana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) stosowanie specjalnych urządzeń ochronnych ponad wymagania ustalone przepisami;
- 3) zatrudnianie z pomiędzy pracowników zajętych przy maszynach roboczych więcej niż połowę przy maszynach o indywidualnym napędzie elektrycznym;
- 4) większy niż normalny zakres prac biurowych lub handlowych prowadzonych poza obrębem terytorium głównego zakładu pracy;
- 5) wzorowe rozplanowanie zabudowań i urządzeń w zakładzie pracy oraz celowe rozplanowanie dróg komunikacyjnych i ratunkowych, ułatwiające transport i zmniejszające jego rozmiary;
- 6) przestronność pomieszczeń roboczych.

Za okoliczności zwiększające ubezpieczenie uważa się przede wszystkim:

- 1) nie przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 2) brak urządzeń ochronnych wymaganych przepisami;
- 3) niedostateczne lub wadliwe warunki oświetlenia, przewietrzania lub ogrzewania;
- 4) brak dbałości o utrzymanie stanu porządku pomieszczeń roboczych, jak i całego zakładu pracy;
- 5) wadliwe rozplanowanie zabudowań i urządzeń w zakładzie pracy oraz niecelowe rozplanowanie dróg komunikacyjnych i ratunkowych, utrudniające transport i zwiększające jego rozmiary;
- 6) ciasnota pomieszczeń roboczych;
- 7) stosowanie generatora gazowego dla silnika na gaz ssany ustawionego w pomieszczeniu, w którym znajduje się silnik lub w pomieszczeniu połączonym bezpośrednio z pomieszczeniem silnika;
- 8) brak dbałości o utrzymanie w stanie sprawności urządzeń technicznych i zabezpieczających;
- 9) niesłusowanie środków ochrony indywidualnej, potrzebnych przy danej pracy (okulary, środki przeciwpyłowe i przeciwgazowe, rękawice, obuwie ochronne itp.);
- 10) zatrudnianie osób niefachowych przy pracach wymagających specjalnych kwalifikacji;
- 11) brak organizacji niesienia pierwszej pomocy w razie wypadku w zatrudnieniu.

Oprócz wymienionych w ust. 2 i 3 okoliczności mniejszego lub większego niebezpieczeństwa mniejsze lub więk-

112.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 marca 1938 r.

w sprawie zatwierdzenia taryfy składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

Na podstawie art. 221 ust. (4) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) oraz stosownie do § 3 ust. (2) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 stycznia 1938 r. o zasadach obliczania wysokości składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych oraz o warunkach obniżania lub podwyższania tych składek (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 83), zatwierdzam uchwałą Komisarza Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, działającego w zastępstwie Rady Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 lutego 1938 r., wprowadzającą taryfę składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych na okres od 1 stycznia 1938 r. do 31 grudnia 1940 r.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski.*

Załącznik do zarządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 marca 1938 r. (Mon. Pol. Nr 79, poz. 112 z dnia 6 kwietnia 1938 r.).

Działając w charakterze Rady Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na zasadzie art. art. 56, 57 ust. 1 pkt 1 i art. 221 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 855), § 34 ust. 1 pkt 8 statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu ustalonym zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 3.III. 1937 r. (Monitor Polski Nr 85, poz. 122) oraz zgodnie z § 3 rozpo-

szę w stosunku do przeciętnego niebezpieczeństwa wypadku lub choroby zawodowej, należy przyjmować w każdym razie wówczas, gdy zachodzą znamiona ustalone w tym celu przy poszczególnych pozycjach taryfy.

Jeżeli w danym zakładzie pracy zachodzą zarówno okoliczności wskazujące na mniejsze niebezpieczeństwo, jak też okoliczności wskazujące na większe niebezpieczeństwo, okoliczności te należy rozważyć przeciwstawiając je sobie wzajemnie.

Dla ustalenia stopnia niebezpieczeństwa rodzaj i liczba wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych zasługujących w danym zakładzie pracy oraz obciążenie spowodowane świadczeniami ubezpieczenia wywołanymi przez te wypadki mogą być również wzięte pod uwagę, gdy zakład pracy przedstawia masę obszarajną pod względem zarobków i wypadków tak wielką, że z tych danych wnioskować można o niebezpieczeństwie odmiennym od przeciętnego.

Celem ustalenia okoliczności zmniejszających lub zwiększających niebezpieczeństwo Zakład Ubezpieczeń Społecznych uprawniony jest do badania na miejscu urządzeń technicznych oraz organizacji pracy poszczególnych zakładów pracy.

§ 9.

Zakłady pracy, które wylacza się w części II niniejszej taryfy w odrębne rodzaje ze względu na wprowadzoną przez nie systematyczną akcję bezpieczeństwa pracy, w rozumieniu pkt. 1, ust. 2, § 8 niniejszej taryfy — przewidziana dla nich niższa kategoria niebezpieczeństwa — zalicza się w zasadzie do średniej klasy w danej kategorii niebezpieczeństwa. Zaliczenie takiego zakładu pracy do niższej lub wyższej klasy niebezpieczeństwa niż średnia w danej kategorii niebezpieczeństwa może nastąpić jedynie w przypadku stwierdzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, że stan bezpieczeństwa pracy różni się wydatnie od przeciętnego stanu bezpieczeństwa właściwego zakładom pracy objętym ową wylaczoną pozycją.

§ 10

Celem ustalenia kategorii i klasy niebezpieczeństwa przy zaliczaniu „mieszanego zakładu pracy” (§ 6) należy najpierw ustalić w myśl przepisów §§ 5, 7, 8 i 9 niniejszej taryfy kategorię i klasę niebezpieczeństwa dla poszczególnych części wchodzących w skład danego mieszanego zakładu pracy, następnie ustalone klasy niebezpieczeństwa pomnożyć przez przeciętne sumy rocznych zarobków osób zatrudnionych w odpowiednich częściach zakładu pracy, a sumę uzyskanych iloczynów podzielić przez ogólną sumę zarobków rocznych. Liczba w ten sposób otrzymana wskazuje tę klasę niebezpieczeństwa, do której należy zaliczyć dany zakład pracy.

Jeżeli z dostateczną dokładnością nie można ustalić sum zarobków rocznych, należy w powyższym rachunku zamiast sum zarobków użyć liczby pracowników, a w przypadku, gdy zachodzi istotna różnica w przeciętnym czasie pracy w poszczególnych częściach danego zakładu pracy mieszanego, zamiast liczb pracowników użyć liczb „pracowników normalnych”, tj. sprawozdanych do 300-dniowego czasu pracy.

Z powyższego rachunku należy przy obu sposobach obliczania wylaczyć pracowników wspólnych zakładu pracy, tj. pracowników nie należących wyłącznie do żadnej części zakładu.

§ 11.

Jeżeli w zakładzie pracy złożonym z kilku części niebezpieczeństwo połączone z jedną jego częścią zagraża pracownikom zatrudnionym w innej części tego zakładu, wówczas należy dla tej ostatniej części przyjąć odpowiednio wyższą klasę niebezpieczeństwa.

§ 12.

Celem zaliczenia zakładu pracy do właściwej kategorii i klasy niebezpieczeństwa pracodawca obowiązany jest zgodnie z postanowieniem ust. 3 § 29 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 818) podać na właściwym kwestionariuszu dokładny opis zakładu pracy.

W razie nienadania przez pracodawcę w przepisany termin opisu zakładu pracy — zakład pracy zalicza się do kategorii niebezpieczeństwa albo na podstawie danych uzyskanych w wyniku przeprowadzonych dochodzeń, albo na podstawie materiału będącego w posiadaniu ubezpieczalni społecznej lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 13.

Pracodawca obowiązany jest donieść w ciągu dni 7 wzgl. 10 (§ 29 ust. 1 rozp. M. O. S. z dn. 28 grudnia 1933 r. Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 818) o każdej powstałej lub wprowadzonej zmianie, która mogła wpłynąć na stopień niebezpieczeństwa wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej albo na zmianę rodzaju lub sposobu produkcji w zakładzie pracy.

Zależnie od zaszczej zmiany zakład pracy zlicza się od chwili wprowadzenia tej zmiany albo do innej kategorii niebezpieczeństwa albo do innej klasy niebezpieczeństwa w tej samej kategorii niebezpieczeństwa.

§ 14.

Zaliczenia zakładów pracy do kategorii i klasy niebezpieczeństwa dokonywa ubezpieczalnia społeczna orzeczeniami odpowiadającymi wymogom postanowienia §§ 41 i 42 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 818) w ramach instrukcji wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Zmiany w osobie pracodawcy nie pociągają za sobą zmiany wymienionych w ust. 1 orzeczeń, o ile w zaliczonym do kategorii i klasy niebezpieczeństwa zakładzie pracy nie powstanie lub nie zostanie wprowadzona zmiana, która mogła wpłynąć na stopień niebezpieczeństwa wypadku i choroby zawodowej albo na zmianę rodzaju lub sposobu produkcji w zakładzie pracy.

§ 15.

W związku z wejściem w życie niniejszej taryfy składki ubezpieczalnia społeczna obowiązana jest wydać na okres jej obowiązywania orzeczenie o ponownym zaliczeniu zakładu pracy do kategorii lub klasy niebezpieczeństwa:

- 1) jeżeli dany rodzaj zakładów pracy został niniejszą taryfą w porównaniu z poprzednim okresem trzyletnim odmiennie określony lub zaliczony do innej kategorii lub klasy niebezpieczeństwa;
2) jeżeli pracodawca w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej taryfy zgłosi wniosek o zmianę zaliczenia zakładu pracy do kategorii lub klasy niebezpieczeństwa.

W innych przypadkach—poza wymienionymi w pkt. 1) i 2) ustępu poprzedniego — ubezpieczalnia społeczna może wydać z urzędu orzeczenie o ponownym zaliczeniu zakładu pracy do kategorii lub klasy niebezpieczeństwa, jednak nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej taryfy składek.

Ponowne zaliczenie zakładu pracy do kategorii lub klasy niebezpieczeństwa obowiązuje od początku okresu, na który ustalono niniejszą taryfę składek. Jeżeli jednak ubezpieczalnia społeczna wydała orzeczenie w przypadkach przewidzianych w ust. 1 pkt. 1) i) paragrafu niniejszego po upływie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej taryfy składek, orzeczenie to obowiązuje od dnia pierwszego następnego miesiąca, chyba, że zakład pracy na według tego orzeczenia wpłacił niższą składkę procentową od dotychczasowej; w tym przypadku orzeczenie to wiąże od dnia obowiązywania nowej taryfy składek.

§ 16.

Orzeczenie zmieniające zaliczenie zakładu pracy do kategorii lub klasy niebezpieczeństwa z powodu wyjścia na jaw — już po dokonaniu zaliczenia — istotnych okoliczności mających wpływ na to zaliczenie obowiązuje od dnia w którym ubezpieczalnia społeczna dowiedziała się o tych okolicznościach. W przypadku jednak, gdy pracodawca wprowadzi w błąd ubezpieczalnię społeczną przez nieujawnienie w kwestionariuszu (opisie zakładu pracy) istotnych okoliczności, mających wpływ na zaliczenie zakładu pracy do właściwej kategorii lub klasy niebezpieczeństwa, orzeczenie zmieniające zaliczenie zakładu pracy obowiązuje od dnia powstania tych okoliczności.

Orzeczenie o zaliczeniu zakładu pracy z powodu zmiany w rodzaju lub sposobie produkcji (§ 29 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1933 r. Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 818) obowiązuje od dnia, w którym ta zmiana nastąpiła.

Część II.

SYSTEMATYCZNY PODZIAŁ ZAKŁADÓW PRACY NA GRUPY I RODZAJE Z PRZYDZIAŁEM DO KATEGORII NIEBEZPIECZEŃSTWA.

GRUPA I.

GOSPODARSTWA ROLNE, HODOWLANE I LESNE.

a) Gospodarstwa rolne.

Table with 3 columns: Pozycja, Rodzaj zakładu pracy, and Kategoria niebezpieczeństwa. Rows include agricultural and forestry activities like crop production, animal husbandry, and forestry.

b) Gospodarstwa hodowlane.

Table with 3 columns: Pozycja, Rodzaj zakładu pracy, and Kategoria niebezpieczeństwa. Rows include animal husbandry activities like pig and poultry farming, and beekeeping.

c) Gospodarstwa leśne.

Table with 3 columns: Pozycja, Rodzaj zakładu pracy, and Kategoria niebezpieczeństwa. Rows include forestry activities like wood processing and logging.

GRUPA III.

HUTY.

Table with 3 columns: Pozycja, Rodzaj zakładu pracy, and Kategoria niebezpieczeństwa. Rows include iron and steel works, and other metal processing plants.

GRUPA II.

GÓRNICTWO I KOPALNICTWO.

a) Górnictwo.

Table with 3 columns: Pozycja, Rodzaj zakładu pracy, and Kategoria niebezpieczeństwa. Rows include coal mines, iron mines, and other underground mining operations.

Main table on the right side of the page with 3 columns: Pozycja, Rodzaj zakładu pracy, and Kategoria niebezpieczeństwa. Rows include various types of mines, quarries, and industrial plants.

b) Kamieniołomy.

Table with 3 columns: Pozycja, Rodzaj zakładu pracy, and Kategoria niebezpieczeństwa. Rows include quarries for granite, limestone, and other building materials.

c) Kopalinny.

Table with 3 columns: Pozycja, Rodzaj zakładu pracy, and Kategoria niebezpieczeństwa. Rows include clay and sand processing, brickworks, and other ceramic industries.

GRUPA IV.

PRZEMYSŁ METALOWY I MASZYNOWY.

a) odlewnie i przemysł metalowy.

Table with 3 columns: Pozycja, Rodzaj zakładu pracy, and Kategoria niebezpieczeństwa. Rows include foundries, metalworking plants, and machine manufacturing.

Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa	Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa	Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa
	samoistne przedsiębiorstwa Znamie większego niebezpieczeństwa: wyrób przedmiotów o wadze ponad 75 kg.	VIII		wych, lamp kwarcowych, lamp katodowych itp. wraz z ewent. regeneracją tychże. Wyrób lamp żarowych (spirytusowych, naftowych, benzynowych itp.) oraz siatek żarzeniowych.	II	79a	Wyrób sztucznych mas plastycznych otrzymywanych sposobem chemicznym, np. na podstawi kazeiny, fenolu itd.	V
32	Wytwórnie dział i innej ciężkiej broni palnej	VI					c) Przeróbka bituminów i sucha destylacja drewna.	
33	Wytwórnie i warsztaty naprawy sprzętu wojennego niewymienionego w innych pozycjach, naprawa dział, warsztaty rusznikarskie, również wojskowe zakłady zaopatrywania w sprzęt wojenny	IV	60	Warsztaty mechaniczne precyzyjne: warsztaty i wytwórnie narzędzi i przyrządów chirurgicznych, optycznych, matematycznych, fizykalnych, chemicznych, farmaceutycznych, lotniczych przyrządów pokładowych itp., zegarów, wag precyzyjnych, wszelkich liczników itp. oraz protez i przyrządów ortopedycznych itp. — przy użyciu maszyn o napędzie mechanicznym	II	80	Przeróbka ropy naftowej, wosku ziemnego, lupków bitumicznych.	VI
34	Wytwórnie amunicji działowej, karabinowej i innej — bez elaboracji	IV				80a	Znamie mniejszego niebezpieczeństwa: stosowanie do destylacji ropy urządzeń rurowo - wietrznych.	
35	Wytwórnie armatur do pomp, kotłów itp. obiektów z brązu, mosiądzu, glinu itp.; odlewnie przedmiotów z tych metali	IV	61	Warsztaty mechaniczne precyzyjne, jak w pozycji 60 — bez napędu mechanicznego	III	81	Przeróbka ropy naftowej itp., jak w poz. 80 w zakładach pracy prowadzących systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.	V
36	Wytwórnie wyrobów miedzianych, mosiężnych, brązowych, glinowych — ewent. wraz z walcownią oraz cynowaniem i cynkowaniem blachy na gorąco, również samoistne emaliernie, wytwórnie wyrobów z ołowiu i cynku, odlewnie z tych metali, wyrób i naprawa akumulatorów, wytwórnie czcionek drukarskich	V	62	Wytwórnie i warsztaty naprawy instrumentów muzycznych — z napędem mechanicznym	II	82	Chemiczna przeróbka smoly pogazowej Gazoliurnie z ewent. produkcją płynnych gazów skroplonych pod ciśnieniem; wyrób sadzy z gazoliny i gazu ziemnego; rurociągi dalekosieczne ropy naftowej i gazu ziemnego wraz ze zbiornikami i urządzeniami pomocniczymi oraz związane z tym stacje rozdzielcze i tłocznie	VI
37	Wytwórnie plecionek drucianych, lin stalowych, kabli elektrycznych, mechaniczne druciarne, gwóźdźniarne, wytwórnie śrub i nitów, igieł i szpilek, sprężyn spiralnych, metalowych rurek izolacyjnych, metalowych strun do nicielnie itp.	VIII	63	Znamie większego niebezpieczeństwa: używanie do obróbki drewna maszyn o napędzie mechanicznym	IV	83	Gazownie wytwarzające gazy palne i produkty uboczne wraz z ewent. wykonowaną we własnym zakresie budową i konserwacją sieci gazociągowych	VI
	b) Maszyny i konstrukcje żelazne.		64	Wytwórnie rowerów, maszyn do szycia, pisania i liczenia, broni palnej oraz wytwórnie ich części składowych	II	84	Koksownie	V
38	Wytwórnie konstrukcji żelaznych, konstrukcji mostów żelaznych — z wyłączeniem montażu poza wytwórnią	VII	65	Wytwórnie i warsztaty naprawy instrumentów muzycznych — bez napędu mechanicznego	III	85	Techniczna przeróbka smoly i asfaltów, wyrób mieszanych smarów, papy dachowej — z wyłączeniem robót przy pokrywaniu i smolowaniu dachów; regeneracja olejów i smarów	VII
39	Wytwórnie oraz naprawa maszyn, silników i aparatów elektrycznych, transformatorów, prostowni, kondensatorów oraz nawijanie i przewijanie tworników, magnesów itp. do maszyn elektrycznych	IX	66	Wytwórnie i warsztaty mechaniczne — przy użyciu maszyn o napędzie mechanicznym	VII		Znamie mniejszego niebezpieczeństwa: brak maszyn o napędzie mechanicznym.	V
40	Wytwórnie maszyn rolniczych, młyńskich, dźwignów towarowych, osobowych — z wyłączeniem montażu poza wytwórnią	V	67	Wytwórnie i warsztaty mechaniczne, samoistne szlifiernie, tłoczalnie, tokarnie itp., również samoistne wykonywanie ostrzenia noży bez użycia maszyn o napędzie mechanicznym	V	86	Wytwórnie przykretów węglowych	VIII
41	Wytwórnie parowozów, lokomobil, traktorów oraz wszelkiego rodzaju silników z wyjątkiem elektrycznych	VII	67a	Znamie większego niebezpieczeństwa do pozycji 65 i 66: roboty na budowach		87	Chemiczna przeróbka drewna (destylacja) i żywicy roślinnej (smolarnie, terpentyniarnie itp.) — łącznie z ewent. wydobytaniem karpiny; wyrób garbników roślinnych; wyrób węgla aktywowanego	VI
42	Wytwórnie wszelkich maszyn przemysłowych i innych, nie wymienionych w osobnych pozycjach; wyrób kotłów i naczyń na ciśnienie, zbiorników itp.	VII					d) Materiały wybuchowe.	
	c) Środki komunikacyjne.					88	Wyrób materiałów wybuchowych: środków detonacyjnych i zapalnych; związków nitrowych związków chloranowych, manipulacja tymi materiałami (elaboracja); wyrób kolodiu i celulozoidu, wyrób dymów i gazów bojowych, środków pirotechnicznych z ewent. manipulacją i elaboracją; instruktoryzacja przeciwgazowej i przeciwołnicznej	VII
43	Wytwórnie i warsztaty naprawy wagonów, laboru oraz sprzętu kolejowego i kolejowego	VI					Znamie większego niebezpieczeństwa: wyrób prochu czarnego.	VIII
44	Wytwórnie, montownie i warsztaty naprawy pojazdów mechanicznych oraz stłaków wodnych bez użycia specjalnych stożni	VIII				88a	Wyrób materiałów i manipulacja, jak w poz. 88, w zakładach pracy prowadzących systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	VII
44a	Wytwórnie, jak w poz. 44 prowadzące systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	V		GRUPA V.			e) Guma, linoleum, cerata.	
45	Wyrób i naprawa karoserii, pontonów, łodzi itp.	V		PRZEMYSŁ CHEMICZNY.		89	Wyrób towarów gumowych, gumowanie orzeż impregnowanie tkanin	V
46	Stocznie	VII		a) Nieorganiczny przemysł chemiczny.		90	Warsztaty naprawy opon, detek itp. przedmiotów gumowych (naprawa i wulkanizacja opon)	III
47	Wytwórnie i warsztaty naprawy samolotów — bez personelu latającego i obsługi przy starcie; wytwórnie i warsztaty naprawy silników lotniczych i akcesorii do nich, śmigieł automatycznych, synchronizatorów i podwozi chowanych	VII	68	Nieorganiczny przemysł chemiczny i elektrochemiczny obejmujący produkcję: kwasów nieorganicznych (z wyłączeniem produktów chemicznych wytwarzanych przez huty), alkaliów, produktów chlorowych, aluminów, wszelkiego rodzaju soli oraz innych produktów nieorganicznych lub otrzymywanych metodami chemii nieorganicznej — z wyłączeniem wymienionych w osobnych pozycjach	VI	91	Wyrób linoleum, ceraty, sztucznych skor itp.	IV
47a	Wytwórnie, jak w poz. 47 prowadzące systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	V	69	Znamie większego niebezpieczeństwa: wytwarzanie węgla wapnia (karbidu). Chemiczna przeróbka fosforitów itp. surowców na nawozy fosforowe	VI		GRUPA VI.	
48	Wytwórnie noży, kos, sierpów, pił, pilników, narzędzi, broni białej	XII	70	Wyrób gazów technicznych: wodoru, tlenku, bezwodnika kwasu węglowego, acetylu itp. oraz ich samostny rozlew	VII		PRZEMYSŁ MINERALNY.	
	d) Gotowe wyroby metalowe.		71	Wytwórnie zapalek wraz z wyrobem drewniek i pudełek	VII	92	Wypalanie wapienia, marmuru, kredy, alabastru, gipsu, marglu, dolomitu itp. materiałów wraz z wydobytaniem surowca oraz z ewent. mieleniem wypalonego surowca	IX
49	Warsztaty kowalskie	VI	72	Wytwórnie syntetycznych związków azotowych posiadające działy wytwarzania azotniaku	IV	93	Samoistne przedsiębiorstwa wypalania materiałów wyszczególnionych w poz. 92 wraz z ewent. mieleniem tychże, lecz bez wydobytania surowca	VI
50	Wytwórnie i warsztaty naprawy wyrobów z blachy cienkiej (do 2 mm) przy użyciu maszyn o napędzie mechanicznym	VII	73	Inne wytwórnie syntetycznych związków azotowych	VIII	94	Cementownie bez wydobytania surowca i bez wyrobu bezek	V
51	Wytwórnie i warsztaty naprawy wyrobów z blachy cienkiej (do 2 mm) bez robót na budowach i bez napędu mechanicznego	II	74	Samoistne wytwórnie farb mineralnych, olejnych, pokostów, lakierów i emalii olejowo - żywicznych, nitro - celulozowych i spirytusowych; wytwórnie laku pieczęciowego i płynnego, czernideł, tuszu rysunkowego, atramentów ciemnych i kolorowych, tasm do maszyn, kalki, sztyftów do ołówków, kredek, klejów sztucznych i roślinnych, sadzy z oleju, kłót, środków do czyszczenia metali i podług, również pasty do obuwia	V	95	Wytwórnie wyrobów porcelanowych, fajansowych, majolikowych, terakotowych, szamotowych, kamionkowych, tygli odlewniczych, hutniczych, mufl piecowych, cegieł ogniotrwałych, kalfi, szkła itp., szlamowanie kaolinu — bez wydobytania surowca	III
52	Wytwórnie naczyń i innych przedmiotów emalowanych, ocynowanych i cynkowanych	V					Znamie mniejszego niebezpieczeństwa: nie używanie maszyn o napędzie mechanicznym.	III
53	Wytwórnie noży, kos, sierpów, pił, pilników, narzędzi, broni białej	VI		b) Organiczny przemysł chemiczny i farmaceutyczny.		96	Wytwórnie wyrobów glinianych z napędem mechanicznym oraz z ewent. wydobytaniem surowca: wyrób cegieł, dachówek, szkieł, naczyń garnarskich itp. przedmiotów; również samoistne kaolinowanie	VII
54	Wytwórnie kas pancernych, mebli metalowych	VI	75	Wyrób półproduktów organicznych oraz barwników; samoistne eterowanie	IV		Znamiona większego niebezpieczeństwa: 1) nie stosowanie przy eksploatacji materiałów odpowiednich tarasów, 2) prowadzenie prac odkrywkowych w ten sposób, że ściana odkrywkowa odległa jest od krawędzi ściany eksploatawanego materiału mniej niż 3 m, 3) stosowanie podkopów, sztyków, chodników i innych podobnych wgłębień w zbocza lub w głąb ściany wydobytanego materiału, 4) używanie materiałów wybuchowych.	
	e) Mechanika precyzyjna i jubilerstwo.		76	Wyrób sztucznych włókien i sztucznych folii viskozowych	III		Znamiona mniejszego niebezpieczeństwa: 1) nie wydobytanie surowca, 2) używanie wyłącznie mieszań (sznajdra), poruszanych siłą zwierzęcą.	
55	Wytwórnie wyrobów z metali szlachetnych i półszlachetnych, jubilerstwo, rytownictwo, szlifowanie kamieni szlachetnych — bez napędu mechanicznego	II	77	Znamie większego niebezpieczeństwa: stosowanie metody kolodionowej.	III	98	Wytwórnie wyrobów glinianych wymienionych w poz. 96 z ewent. wydobytaniem surowca, lecz bez maszyn o napę-	
56	Galwaniczne pokrywanie metalami, samoistne przedsiębiorstwa ładowania akumulatorów	V						
57	Wytwórnie i warsztaty naprawy sprzętu elektrotechnicznego, instalacyjnego, elektrycznych przyrządów kontrolnych, sygnalizacyjnych; wytwórnie świece do motorów spalinowych, szcetek do maszyn elektrycznych itp.	V						
58	Wytwórnie i warsztaty naprawy aparatów i sprzętu dla prądów słabych: telegraficznych, telefonicznych, sygnalizacyjnych, radiowych, dźwiękowych, wyrób ogniw galwanicznych	III	78	Wyrób olejków roślinnych	VIII			
59	Wytwórnie żarówek, rur neonowych, katodowych, elektrycznych lamp sodo-	III	79	Wyrób olejków roślinnych i zwierzęcych, odpadków z zwierzęcych, wyrób mydła, spudrum, stearynu, świece itp., czyszczenie i szlamowanie jelit i kiszek	IV			

Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa	Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa	Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa
	dzie mechanicznym Znamiona większego niebezpieczeństwa: 1) nie stosowanie przy eksploatacji materiału odpowiednich tarasów, 2) prowadzenie prac odkrywkowych w ten sposób, że ściana odkrywkowa odległa jest od krawędzi ściany wydobywanego materiału mniej niż 3 m, 3) stosowanie podkopów, szybików, chodników i innych podobnych wgłębi w zbocza lub w głąb ściany wydobywanego materiału, 4) używanie materiałów wybuchowych. Znamie mniejszego niebezpieczeństwa: nie wydobywanie surowca. (Cegielnie maszynowe, w których oprócz cegieł wyrabianych przy pomocy maszyn o napędzie mechanicznym wyrabia się także cegły ręcznie co najmniej w takiej samej ilości, zaliczać należy jako przedsiębiorstwa mieszane).	IV		czej i ponownej), lnianych — łącznie z robotami przygotowawczymi (cewienie, przewijanie, snucie) i uzupełniającymi (wysuplanie, cerowanie, czyszczenie, mierzanie) bez przedziałni, farbarni i wykończalni; tkalnie samoistne tasemek bawelnianych, samoistne czynności przygotowawcze do tkania molanie, przewijanie — cewienie (lub trąbowanie), skręcanie, snucie tkackie, krochmalenie			papieru fotograficznego, również papieru i płótna ze szklm i szmergłem	IV
	c) Szkło.			Tkanie i wyplatanie włókien roślinnych (konopie, kokos), prócz lnu, bawełny i juty	II		Wyrob przedmiotów nie wymienionych w innych pozycjach, a wykonywanych z papieru; również wyrob przędzy, tkanin i welny papierowej oraz samoistne zakłady dzielenia i krawiania papieru i tektury	III
99	Huty szkła z wyłączeniem wyrobu szkła zwierciadłowego i taflowego Znamiona większego niebezpieczeństwa: 1) stosowanie przy barwieniu związków ołowiu, selenu, uranu, manganu, arsenu oraz stosowanie fluorowodoru przy trawieniu, 2) wyrob opakowania (skrzyń, klatek, pudełek itp.) przy pomocy maszyn do obróbki drewna.	III	116	Wyrob (przedzenie, tkanie i wykończanie) tkanin bawelnianych, welnianych i półwelnianych, prócz osobno wymienionych; również tkanin z innych włosów zwierzęcych oraz tkanin z lnu i konopi.	III	141	Zakłady graficzne posiadające jeden lub kilka niżej wymienionych działów zasadniczych: drukarnia, litografia, offset, wkleślodruk, fotochemografia (świetlodziuk), medzioritnictwo, drukowanie na blasze, fabryki kart do gry — (ewent. w połączeniu z introligatornią, fabryką kartonazży, koperciarnią, torkbarknią itp.) przy użyciu maszyn o napędzie mechanicznym	III
	d) Mielenie minerałów, wyrob kamieni i mas sztucznych.		117	Samoistny wyrob watoliny (tj. przygotowanie niedoprzędu watki ze szmat, przedzenie, wyrob na krosnach dziewiarskich wraz z czynnościami przygotowawczymi oraz zjeżanie)	VI	142	Zakłady graficzne jak w poz. 141 — bez użycia maszyn o napędzie mechanicznym	II
100	Wyrob szkła taflowego i zwierciadłowego	VII	119	Samoistny wyrob i przewijanie nici jedwabnych, przewijanie nici ze sztucznego jedwabiu, wyrob wstążek jedwabnych	I	143	Wydawnictwa czasopism złączone z drukarniami ewent. w połączeniu z introligatornią — używające maszyn o napędzie mechanicznym	II
101	Wyrob zwierciadeł	V	120	Wyrob towarów jedwabnych akşamitu i pluszu (tkanie i wykończanie bez obciążania jedwabiu)	II	144	Wydawnictwa czasopism bez drukarni lub w połączeniu z drukarniami nie używającymi maszyn o napędzie mechanicznym	I
102	Samoistne młyny soli kamienniej, soli potasowych, fosforytów, szlaki wielkopiecowej, tomasyny, ortoklaz, szpatów, siarki, kwarcu, piasku, krzemienia, kamionki, ziem barwiących, szemotu, gipsu, miki itp. materiałów	VI	121	Wyrob kobierców (dywanów) wraz z robotami przygotowawczymi i wykończalniami (strzyżenie, klejenie) Znamie mniejszego niebezpieczeństwa: ręczne tkanie	III	GRUPA IX. FRZEMYSŁ GARBARSKI.		
103	Wytwórnice wyrobów betonowych, sztucznych kamieni, mas ciepłochronnych i izolacyjnych, azbestowych i wyrobów z tychże, cegły wapieniowo-piaskowej, cegły żuźlowej i innych podobnych wyrobów; wyrob szmerglu i wyrobów ze szmerglu, tarcz zdzierających, potierujących oraz wyrobów lawinili i wulkanitu, jak również przygotowanie zapraw szlachetnych, materiałów dla nawierzchni drogowych, smolowanych — oraz innych podobnych produktów — oraz innych podobnych produktów	VI	122	Wyrob towarów jutowych (przedzenie, tkanie i wykończanie — łącznie); samoistne przedzenie, tkanie lub wykończanie juty	V	145	Garbarnie mechaniczne (wyrob skór i futer — przy użyciu maszyn o napędzie mechanicznym) Znamie mniejszego niebezpieczeństwa: prowadzenie wyłącznie produkcji bielsko-kórczyckiej	VII
	GRUPA VII. PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY.		123	Wyrob towarów włókowych (przedzenie, tkanie i wykończanie — łącznie); samoistne przedzenie, tkanie lub wykończanie juty	IV	146	Garbarstwo ręczne (wyrob skór i futer bez użycia maszyn o napędzie mechanicznym); samoistne zakłady oczyszczania i solenia skór	IV
	A. Przedsiębiorstwa używające maszyn o napędzie mechanicznym.		124	Wyrob towarów lnianych z gumą	II	147	Przedsiębiorstwa samoistne wykończania skór (fabiarnie, lakiernie, zakłady przyrządzania garbowanych skór) — przy użyciu maszyn o napędzie mechanicznym	III
	a) Przygotowanie przędzy.		125	Wyrob towarów lnianych z gumą	II	148	Przedsiębiorstwa samoistne wykończania skór jak w poz. 147 — bez użycia maszyn o napędzie mechanicznym	II
104	Roszenie (moczenie), miedlenie, kruszenie, trzpanie, szarpanie i czesanie włókien roślinnych (lnu, konopi, juty itp.); kotonizacja lnu i konopi wraz z bielieniem włókna	VII	126	Wyrob towarów dzianych i półczosznicych — bez przedziałni	I	149	Wytwórnice pasów napędowych i innych wyrobów technicznych ze skóry	III
105	Samoistne zgrzeblarnie bawełny, juty i welny owczej. Szarpanie szmat welnianych i bawelnianych wraz z sortowaniem, trzpaniem i zgrzeblaniem — bez dalszej obróbki. Wyrob waty bawelnianej i welnianej do celów technicznych i konfekcyjnych (szarpanie wraz ze zgrzeblaniem)	X	127	Wyrob koronek, tiulu, siatek do firanek i firanek	III	150	Wytwórnice wyrobów rymarskich i siodlarskich (uprząż, walizy, torby, galanteria skórzana itp.) — z napędem mechanicznym	II
106	Wyrob waty lnianej lub bawelnianej do celów leczniczych (waty hygroskopijne)	VII	128	Farbiarnie samoistne, również farbiarnie odzieży	III	151	Wytwórnice wyrobów rymarskich i siodlarskich jak w poz. 150 — bez maszyn o napędzie mechanicznym	I
107	Samoistne pranie (odtłuszczenie) welny owczej oraz karbonizowanie (wytrawianie) welny. Gatunkowanie włókien roślinnych (pakul lnianych i konopnych) i włosów zwierzęcych	IV	129	Wykończalnie samoistne lub łącznie z bielnikiem, farbarnią, drukarnią; bielniki samoistne lub łącznie z wykończalniami; samoistne przedsiębiorstwa: nabylszczenia mechanicznego przędzy bawelnianej, obciążania jedwabiu naturalnego, dekarizowania tkanin; karbonizowania sukna; drapania, zjeżania, foluszowania, spłisniania tkanin; prasowania na prasach; maglowania (kalandry)	V	GRUPA X. PRZEMYSŁ DRZEWNY.		
108	Samoistne wytwórnice welny ponownej, samoistne szarpanie, wyrob czyszcza do maszyn	VIII	B. Przedsiębiorstwa nie używające maszyn o napędzie mechanicznym.			152	Scinanie drzewa wykonywane w sposób przemysłowo-handlowy na terenach równinnych wraz z ewent. brakowaniem (sortowaniem), wyrzynaniem kłód, składowaniem, ładowaniem i transportem ładowym lub wodnym ewent. wraz z ręcznym przecieraniem kłód oraz wyrobem drewna opałowego, materiałów ciosanych, lupanych i oprawnych (korowanach i struganych)	X
	b) Przedzenie.		GRUPA VIII. PRZEMYSŁ PAPIERNICZY I POLI-GRAFICZNY.			153	Scinanie drzewa wykonywane w sposób przemysłowo-handlowy na terenach górskich itd., jak w poz. 152, również samoistne ryzowanie i spuszczenie drewna po pochylnościach	XIII
109	Przedziałnie samoistne bawełny (łącznie z włóknami kotonizowanymi jak len, konopie) wraz z działem przygotowawczym (trobianie bel, taraganie, trzpanie, zgrzeblanie i wyciąganie)	V	130	Przygotowanie przędzy, również miedlenie i czesanie lnu i konopi, przedzenie włókien roślinnych i zwierzęcych, wyrob towarów powoźniczych	II	153a	Scinanie drzewa wykonywane w sposób przemysłowo-handlowy na terenach górskich itd., jak w poz. 152, również samoistne ryzowanie i spuszczenie drewna po pochylnościach	XIII
110	Samoistne przedziałnie lnu i pakul lnianych (bez przygotowania włókna)	IV	131	Tkactwo, dziewarstwo, koronkarstwo, wyrob towarów wykończonych	I	154	Scinanie drzewa wykonywane w sposób przemysłowo-handlowy na terenach górskich itd., jak w poz. 153, również wykonywane przy równoczesnej prowadzonej systematycznej i dającej trwałe wyniki akcji bezpieczeństwa pracy, uznanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	XII
111	Przedziałnie włókien roślinnych (konopie, kokos) oprócz osobno wymienionych (bawełna, len, juta) — oraz wyrob towarów powoźniczych (len, konopie, manila, sizal); wyrob szpagatu i przędzy szpagatowej	V	132	Wykończalnie samoistne, bielniki, farbarnie, drukarnie	I	154a	Wyrzynanie kłód, ręczne przecieranie kłód; wyrob drewna opałowego, materiałów ciosanych, lupanych i oprawnych (korowanach i struganych) wraz z transportem ładowym i wodnym — bez scinania drzew; brakowanie (sortowanie), składowanie, ładowanie drewna, kontrola i odbiór drewna w lesie, na placach, w tartakach lub fabrykach; również czynności wyżej wymienione wykonywane w związku z handlem i skupem drewna; karczowanie pni (dobywanie karpiny)	IX
112	Znamie mniejszego niebezpieczeństwa: wyrob sieci rybackich bez przygotowywania przędzy	V	a) Wyrob papieru i masy papierowej.			155	Znamiona większego niebezpieczeństwa: 1) używanie narzędzi z napędem mechanicznym, 2) ryzowanie i spuszczenie drewna po pochylnościach w terenach górskich, 3) zbijanie trąteł i spław drewna, 4) wykonywanie wyłącznie czynności składowania i ładowania drewna, 5) używanie przy karczowaniu materiałów wybuchowych.	IX
113	Przedziałnie samoistne welny czesankowej, wyrob włóczek	III	133	Samoistny wyrob celulozy	VIII	155a	Scinanie, przygotowanie wliki, trzciny i sitowia wraz ze składami wykonywane w sposób przemysłowo-handlowy; również wyrob faszyn	IV
114	Wyrob nici (oprócz jedwabnych) wraz z ewent. wykańczaniem; wyrob bawełny do pończoch, knotów i sznurowadeł; wyrob z włókien roślinnych strun do nicielnic tkackich bez wyrobu ram	III	133a	Samoistny wyrob celulozy w zakładach pracy prowadzących systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	VII	156	Tartaki bez pił tarczowych	IX
	c) Tkanie materiałów i wyrob materiałów wykończonych.		134	Samoistny wyrob wszelkiego rodzaju papieru, miążgi drzewnej i tektury; sortowanie szmat	VII	157	Tartaki z pilami tarczowymi z ewent. dalszą obróbką drewna	X
115	Tkalnie samoistne tkanin bawelnianych, półwelnianych, welnianych (z welny ow-		134a	Samoistny wyrob itd. jak w poz. 134 w zakładach pracy prowadzących systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	VI	b) Dalsza obróbka drewna.		
			135	Znamie większego niebezpieczeństwa do poz. 134: samoistny wyrob miążgi drzewnej.	VI	156	Znamie większego niebezpieczeństwa: przecieranie drewna wyłącznie przy pomocy pił tarczowych.	
			136	Samoistny wyrob celulozy w zakładach pracy prowadzących systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	VIII	157	Znamiona mniejszego niebezpieczeństwa: 1) brak własnej siłowni oraz napęd przy pomocy silników elektrycznych,	
			137	Introligatornie, wyrob z papieru kopert, torebek, cygarniczek, worków, modeli, patronów (szablónów), ksiąg handlowych, zeszytów szkolnych, opasek, nalepek wraz z ewent. rysowaniem wzorów	II			
			138	Wyrob towarów z kartonu, wytłaczanie i wykrawanie przedmiotów tektury papierowej itp. — przy użyciu maszyn o napędzie mechanicznym	III			
			139	Wyrob towarów z kartonu jak w poz. 137 — bez użycia maszyn o napędzie mechanicznym	IV			
				Samoistny wyrob papieru kolorowanego, karbowanego, satynowanego, woskowanego, pergaminowanego itp.; wyrob tapet,	II			

Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa	Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa	Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa
	2) używanie do przetrzyskania podłużnego pól tarczowych wyłącznie z automatycznym posuwem drewna obrabianego.		175	Drożdźownie jako samoistne przedsiębiorstwa	IV	197	Wyrob towarów jak w poz. 196 — bez użycia maszyn o napędzie mechanicznym	I
157a	Tartaki jak w poz. 157 prowadzące systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	IX	176	Wyrob wody sodowej, sztucznych wód mineralnych i leczniczych, napojów mulsujących	IX	198	Wyrob towarów celulozowych	IV
158	Wytwórnice formierów, dykt i płyt klejonych wraz z ew. przeróbką formierów i dykt z wyłączeniem robót stolarskich. Znamię większego niebezpieczeństwa: parzenie kłód w dolach wodnych niezabezpieczonych w sposób wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.	VIII	c) Cukrownie.			199	Malowanie na szkle, barwienie wyrobów szklanych, malowanie, wyzeranie i wytłaczanie szkła; wyrob wełny szklanej, również samoistne szlifiernie szkła, wyroby szklarskie artystyczne, galanteria szklana, wyrob szklanej aparatury fizyczno-chemicznej, szklanych ozdób choinkowych itp.	IV
158a	Wytwórnice jak w poz. 158 prowadzące systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	VII	177	Cukrownie wyrabiające cukier surowy i kryształ biały, również wszelkie czynności związane z zaopatrzeniem cukrowni w buraki, a wykonywane we własnym zarządzie i dla własnych potrzeb cukrowni także poza obrębem cukrowni	V	c) Czyszczenie odzieży.		
159	Zakłady impregnowania drewna	IX	177a	Cukrownie jak w poz. 177 prowadzące systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	IV	200	Pralnie chemiczne ewent. połączone z farbiarnią	V
160	Wytwórnice wyrobów z gętego drewna, które nie posiadają działów tartacznego i wyrobów dykt i formierów produkujących na zbył	V	178	Cukrownie jak w poz. 177 wraz z rafineriami cukru oraz samoistne rafinerie cukru	VI	201	Znamię mniejszego niebezpieczeństwa: zmechanizowanie zakładu. Zakłady prania i prasowania białizny, odzieży; czyszczenie pierza pościelowego; maglowanie białizny	V
	1) posiadanie pracującego wyłącznie na potrzeby własnej produkcji tartaku,		178a	Cukrownie jak w poz. 178 prowadzące systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	V	GRUPA XIII.		
	2) posiadanie pracującej wyłącznie na potrzeby własnej produkcji wytwórnice formierów i dykt,		d) Przeróbka produktów roślinnych oraz mleczarnie.			PRZEMYSŁ BUDOWLANY.		
	3) używanie czyszczarek (szlifierek) do drewna, niezaopatrzonej w urządzenia do odpywania pyłu drzewnego (ekshaustory),		179	Piekarnie, wyrob ciastek, pierników, mac, ciasta studziowego, makaronu i tym podobnych wyrobów piekarskich — przy użyciu maszyn o napędzie mechanicznym — wraz z ewent. sprzedażą lub rozwozem tych towarów	V	a) Budownictwo dróg i mostów, montowanie konstrukcji żelaznych.		
	4) malowanie i lakierowanie natryskowe. Znamię mniejszego niebezpieczeństwa: nie stosowanie napędu mechanicznego.		180	Piekarnie itd. jak w poz. 179 — nie używające maszyn o napędzie mechanicznym	II	202	Roboty ziemne w ogólności (równanie terenu, sypanie wałów, grobli, tam itp.); budowa i przebudowa sieci rurociągowych, specjalne roboty woskowe	VIII
161	Wytwórnice półfabrykatów i fabrykatów drewnianych, stolarnie, wytwórnice beczek, skrzyń, parkietów; warsztaty kołodziejskie, warsztaty wyrobu i naprawy karoserii drewnianych, drewnianego sprzętu żeglarskiego i wioślarskiego, szubowców itp., wytwórnice wełny drzewnej, maki drzewnej oraz wytwórnice i warsztaty naprawy wszelkich przedmiotów, przy których wytwarzaniu lub naprawie przeważają czynności związane z obróbką drewna — przy użyciu własnych lub obcych maszyn do obróbki drewna z napędem mechanicznym, ewent. wraz z robotami na budowach — z wyjątkiem wytwórnice i warsztatów naprawy — zaliczonych do samodzielnych pozycji	X	181	Zakłady suszenia lub przetwarzania owoców, jarzyn, grzybów, korzeni (z wyjątkiem suszenia i wyrobów cykorii), dojrzewalnice bananów, wyrob win, miodosytnie, również wyrob musztardy	III	203	Budowa, przebudowa i konserwacja tras kolejowych i tramwajowych (wskazując roboty z wyłączeniem dobywania kamienia z łomów poza trasą)	VIII
162	Wytwórnice półfabrykatów i fabrykatów drewnianych itd. jak w poz. 161, w których powyżej 15% zarobków przypada na maszynową obróbkę drewna	VIII	182	Znamię większego niebezpieczeństwa: używanie maszyn o napędzie mechanicznym.	II	204	Budowa, przebudowa i konserwacja dróg (wskazując roboty z wyłączeniem dobywania kamienia z łomów poza trasą drogi); również roboty brukarskie i asfaltownicze	VI
	[Zakład pracy zalicza się wg poz. 162 tylko wtedy gdy: 1) pomieszczenie stolarstwa ręcznego i maszynowego są zupełnie od siebie oddzielone, 2) pracownicy stolarstwa ręcznego bezwzględnie nie mają wstępu do stolarni maszynowej, 3) dla pracowników stolarstwa ręcznego i maszynowego są prowadzone oddzielne listy płacy].		183	Zakłady palenia kawy, wyrob jej surogatów lub domieszek do kawy, suszenie i wyrob cykorii	II	b) Budownictwo wodne.		
163	Znamię mniejszego niebezpieczeństwa do pozycji 161 i 162: nie używanie pól tarczowych, frezarek i wyrównarek z ręcznym posuwem obrabianego materiału.		185	Znamię większego niebezpieczeństwa: używanie maszyn o napędzie mechanicznym.	VII	205	Regulacja rzek i potoków oraz wzmacnianie brzegów itp. budownictwo wodne wraz z ewent. związanymi z tym robotami melioracyjnymi i drenarskimi	V
	Wytwórnice półfabrykatów i fabrykatów drewnianych itd. jak w poz. 161 nie używające maszyn o napędzie mechanicznym — z wyjątkiem wytwórnice zaliczonych do samodzielnych pozycji oraz wyłącznie składanie gotowych części giętych — bez robót na budowach	III	186	Wyrob krochmalu, dekstryny (surogatów gumy), platków ziemniaczanych, sztucznego sago, syropiarne	III	206	Budowa jazów, szlaków spławnych, samoistnie prowadzone pogłębianie podwodne oraz budowa portów	VIII
164	Wytwórnice korków i przedmiotów z korku	II	187	Zakłady suszenia lub przetwarzania owoców, jarzyn, grzybów, korzeni (z wyjątkiem suszenia i wyrobów cykorii), dojrzewalnice bananów, wyrob win, miodosytnie, również wyrob musztardy	III	206a	Samoistnie wykonywane fundamentowanie w kesonach ze sprężonym powietrzem.	XII
165	Wytwórnice wyrobów szcزتকারских, kozzarskich i innych wyrobów z wikliny, wypłatanie słomianek, wyrob trzepaków, wyrob trzciny sufitowej itp. — bez wyrobów drewnianych szcزتকারских i innych części drewnianych	III	188	Mleczarnie, zakłady przetworów mlecznych, wyrob konserw mlecznych, proszku mlecznego — z ewent. rozwozem i sprzedażą wytwarzanych produktów	IV	c) Budownictwo lądowe i rzemiosło budowlane.		
	Znamię większego niebezpieczeństwa: używanie maszyn o napędzie mechanicznym.		188a	Znamię mniejszego niebezpieczeństwa: nie używanie maszyn o napędzie mechanicznym.	IV	207	Kopanie studzien wraz z ewent. obudowaniem i instalacją urządzeń pompowych	XII
	GRUPA XI.		189	Zakłady rzeźnicze itd. jak w poz. 188 — nie używające maszyn o napędzie mechanicznym	V	210	Roboty drenarskie i melioracyjne, jako samoistne przedsiębiorstwa	III
	PRZEMYSŁ SPOŻYWCZY.		190	Rzeźnie, wszelki samoistnie prowadzony ubój wraz z pracami pomocniczymi; badaczka mięsa	IV	211	Wiercenie studzien wraz z ewent. instalacją urządzeń pompowych, prace wiertnicze i poszukiwawcze oraz sondowanie terenu — wykonywane przy wyłącznym stosowaniu przyrządów ręcznych	VIII
a) Młyny zbożowe, kaszarnie i luszczarnie.			191	Zakłady rzeźnicze itd. jak w poz. 188 — nie używające maszyn o napędzie mechanicznym	X	212	Wiercenie studzien wraz z ewent. obudowaniem i instalacją urządzeń pompowych	XII
167	Młyny zbożowe całkowicie samoczynne (automatyczne), w których przemiał zboża odbywa się bez pomocy rąk ludzkich i bez zatrzymywania ruchu w trakcie przemiału produktów pośrednich jak: śrutów, miazów, gryśków	VIII	192	Zakłady wydobycia i przechowywania lodu naturalnego	VII	b) Budownictwo lądowe i rzemiosło budowlane.		
168	Młyny jak w poz. 167 prowadzące systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	VII	191	Zakłady wydobycia i przechowywania lodu sztucznego, chłodnie jako samoistne przedsiębiorstwa	VII	213	Kopanie studzien wraz z ewent. obudowaniem i instalacją urządzeń pompowych	XII
169	Młyny zbożowe nie objęte poz. 167 i 168 oraz wiatraki, pływaki, śrutowniki ziarna	IX	191	Znamię większego niebezpieczeństwa: zwiększony zakres prac transportowych lub przeladunkowych, przekraczający 25% zarobków ogólnych.	VII	214	Roboty przy demolacji lub rozbiórkach wszelkiego rodzaju budowli nadziemnych i podziemnych	XII
170	Kaszarnie (krupiarnie); luszczarnie ryżu, grochu itp. oraz wyrob platków zbożowych	VIII	i) Tytoń.			215	Krycie dachów różnymi materiałami; zakładanie rynien, rur spustowych; kucie gzymsów i wszelkich występów, asfaltowanie i smolowanie dachów oraz konserwacja dachów — jako samoistne przedsiębiorstwa	XIII
b) Przemysł fermentacyjny i wyrob wód sztucznych.			GRUPA XII.			216	Wykonywanie na budowach wszelkich robót malarskich, lakierniczych, sztukarskich, tapicerskich, dekoratorskich itp.	VIII
171	Gorzelnie, rektyfikacja spirytusu, wytworzenie kwasu mlekowego	VI	PRZEMYSŁ ODZIEŻOWY I GALANTERYJNY.			217	Wykonywanie na budowach wszelkich robót malarskich, lakierniczych, sztukarskich, tapicerskich, dekoratorskich itp.	VIII
172	Wytwórnice wódek, likierów, wódek gatunkowych, esencji, octu winnego (spirytusowego)	IV	a) Przemysł odzieżowy.			218	Układanie na budowach sztucznych płyt i stopni schodowych (płyty i stopnie cementowe, betonowe, żelbetowe, marmurowe, lastrkowe, terakotowe, glazurwane itp.), układanie posadzek (parkietarstwo), roboty asfaltownicze z wyłączeniem wymienionych w innych pozycjach, roboty izolacyjne, zakłady osuszania i odgrzybiania budowli — jako samoistne przedsiębiorstwa	III
172a	Państwowy Monopol Spirytusowy łącznie z wszystkimi zakładami pomocniczymi, wytwórczymi i przetwórczymi	IV	193	Wyrob lub naprawa: białizny, obuwia (z wyłączeniem wyrobu obuwia gumowego), rękawiczek (z wyłączeniem fabryk wyrobów dzianych), krawatów, odzieży z wełny, bawełny, jedwabiu, skóry (kain nieprzemakalnych (z wyłączeniem gumowania i impregnowania tkanin), czapek i kapeluszy (z wyłączeniem wyrobu słożków filcowych do kapeluszy), parasoli (z wyłączeniem wyrobu drutu i lasek drewnianych do parasoli), wszelkich innych towarów konfekcyjnych, konfekcjonowanie obuwia gumowego, również tapicerstwo meblowe bez wyrobu szkieletów meblowych oraz kuśnierstwo — przy użyciu maszyn o napędzie mechanicznym	III	219	Samoistnie wykonywane roboty cieślarskie, wykonywanie budowli drewnianych	XI
173	Browary z ewent. rozwozem piwa	VII	194	Wyrob lub naprawa: białizny, obuwia itd. jak w poz. 193 — bez użycia maszyn o napędzie mechanicznym	I	220	Malarstwo, lakiernictwo itp. wykonywane wyłącznie w warsztatach i pracowniach	II
174	Słodownie jako samoistne przedsiębiorstwa oraz wyrob ekstraktów słodowych	V	195	Halciarnie samoistne; wyroby szmuklerskie (tkanie różnego rodzaju galonów, tasiemek z nici metalowymi itp.); ozdoby szmuklerskie	I	221	Wykonywanie wszelkiego rodzaju robót szklarskich jako prace samoistne	IV
			b) Przemysł galanteryjny.			222	Stolarstwo wykonywane na budowach bez użycia maszyn o napędzie mechanicznym	VI
			196	Wyrob towarów z rogu, kości, morskiej pianki, bursztynu, gąsilitu i innych sztucznych mas, również wyrob płyt gramofonowych itp. przy użyciu maszyn o napędzie mechanicznym	III		Wszelkiego rodzaju roboty zdunskie jako prace samoistne	II

Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa	Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa	Pozycja	Rodzaj zakładu	Kategoria niebezpieczeństwa
223	Wszelkie prace instalacyjne (wodociągowe, gazociągowe, centralnego ogrzewania itp.) w obrębie realności wraz z konserwacją tychże; izolacja rurociągów, kotłów itp.	V	240	Przedsiębiorstwa przewozowe osób przy użyciu zwierząt pociągowych, utrzymywanie i obsługa pojazdów	IV	262b	Przedsiębiorstwa eksploatacji telefonów z czynnościami pomocniczymi	VI
224	Zaprowadzanie instalacji elektrycznych, radiowych, neonowych, telegrafów, telefonów itp. w obrębie realności wraz z konserwacją tychże	VI	241	Przedsiębiorstwa pogrzebowe	IV	Grupa XVI.		
224a	Budowa i przebudowa sieci elektrycznych, telefonicznych, telegraficznych, stacji radiowych, transformatorów itp. — wykonywane poza obrębem realności	VIII	d) Żegluga morska. Przedsiębiorstwa żeglugi morskiej.			HANDEL, BIURA, SZKOŁY, ZAKŁADY WIDOWISKOWE, USŁUGI.		
225	Samoistne zakłady kamieniarskie oraz prace przy obróbce, pitowaniu, szlifowaniu, polerowaniu, rzeźbieniu kamienia; wyrób nagrobków itp. — wraz z ewent. robotami na budowach	VII	242	Statki żeglugi dalekiej, statki portowe i żeglugi przybrzeżnej	VI	a) Handel.		
GRUPA XIV.			246	Statki morskiej żeglugi specjalnej; statki do nadzoru, do celów naukowych, doświadczalnych, służbowych itp.	V	263	Przedsiębiorstwa handlu hurtowego i hurtowo-detalicznego z wyłączeniem przedsiębiorstw wymienionych w osobnych pozycjach	II
ELEKTROWNIE, ZAKŁADY WODOCIĄGOWE I KANALIZACYJNE.			247	Morskie statki rybackie o pojemności poniżej 50 m ³ ; przystanie sportowe wraz z personelem instruktorskim i obsługą statków	IV	263a	Przedsiębiorstwa handlu hurtowego, hurtowo-detalicznego i detalicznego, towarów nie wymienionych w osobnych pozycjach, stosujące maszyny o napędzie mechanicznym lub zatrudniające personel przy przewozie lub ładowaniu towarów; handel meblami, samoistne hurtownie spirytusu i wódek wraz z ewent. rozwozem, handel szmatami i łodem szklanym, Rozlewnie piwa, wina, octu itp. wraz z rozwozem	IV
a) Elektrownie.			Inne przedsiębiorstwa morskie.			265	Przedsiębiorstwa handlu detalicznego i drobnego z wyłączeniem przedsiębiorstw wymienionych w osobnych pozycjach	V
226	Elektrownie i towarzystwa elektryczne wraz z ewent. wykonywaną we własnym zarządzie budową i konserwacją urządzeń i sieci	VI	248	Przedsiębiorstwa pilotowe, ratownicze	VII	266	Przedsiębiorstwa handlu detalicznego i drobnego z wyłączeniem przedsiębiorstw wymienionych w osobnych pozycjach	I
226a	Elektrownie i towarzystwa elektryczne jak w poz. 226 prowadzące systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	V	249	Przedsiębiorstwa dozoru, oświetlenia, utrzymywania wód przeznaczonych do żeglugi morskiej, przedsiębiorstwa konserwowania i przechowywania statków	V	267	Samoistne przedsiębiorstwa handlu materiałami łatwozapalnymi i wybuchowymi, również stacje benzynowe	V
227	Radiostacje obejmujące amplifikatornie, biura, studia i inne czynności pomocnicze	V	250	Cumowanie statków	IV	268	Przedsiębiorstwa handlu żelazem profilowym, dwiżgarami, rurami, odlewami żelaznymi o wadze pojedynczych przedmiotów ponad 30 kg, maszynami przemysłowymi i rolniczymi, pojazdami itp.	VII
b) Zakłady wodociągowe i kanalizacyjne.			251	Rzeczoznawcy morsey, maklerstwo morskie, biura awaryjne itp. Znamie większego niebezpieczeństwa: kontrola przeładunków portowych.	III	269	Przedsiębiorstwa handlu starym żelazem i złomem innych metali wraz z ewent. rozdrabnianiem i sortowaniem	XII
228	Zakłady wodociągowe i kanalizacyjne z ich urządzeniami pomocniczymi (jęcie wody, stacje pomp, kotłownie, stacje silników, filtry, osadniki, przepompowywanie ścieków, warsztaty itp.) wraz z ewent. wykonywaną we własnym zarządzie budową i konserwacją sieci. Znamie mniejszego niebezpieczeństwa: wodociągi statyczne (bez stacji pomp, kotłowni i stacji silników)	IV	252	Przedsiębiorstwa spedycyjne morskie (także przedsiębiorstwa przewożące towary statkami), w których na personel zajęty przy pracach przeładunkowych przypada rocznie ponad 25% ogólnej sumy zarobków wypłacanych w całym przedsiębiorstwie	VIII	270	Samoistne przedsiębiorstwa handlu drewnem użytkowym (z wyjątkiem drewna opałowego) oraz materiałami budowlanymi	VII
229	Budowa podziemnych kanałów ściekowych w obrębie i poza obrębem realności. Znamie większego niebezpieczeństwa: przebudowa i rozbudowa istniejącej sieci. Czyszczenie kanałów i dołów kloacznych (wraz z odwozem)	VIII	252a	Przedsiębiorstwa spedycyjne morskie (także przedsiębiorstwa przewożące towary statkami), w których na personel zajęty przy pracach przeładunkowych przypada rocznie najwyżej 25% ogólnej sumy zarobków wypłacanych w całym przedsiębiorstwie (Przedsiębiorstwo należy wówczas zaliczyć do poz. 252a, gdy prowadząca oddzielnie listy plac dla pracowników biurowych i pozabiurowych). Znamie większego niebezpieczeństwa do pozycji 252 i 252a: ładowanie i wyładowywanie łomu żelaznego.	V	271	Samoistne przedsiębiorstwa handlu materiałami opałowymi magazynujące powyżej 30 ton materiału albo stosujące maszyny do rozdrabniania drewna	VII
230	Czynności gospodarcze prowadzone we własnym zarządzie przez zarządy miejskie: naprawa i konserwacja budynków, dróg, ulic, przepustów i mostów — wraz z pracami pomocniczymi; czyszczenie ulic, placów i targowisk, utrzymywanie plantacji, parków i zadrzewianie, prace pomiarowe, ochrona mienia, służba rogatka itp. — z wyłączeniem odrębnych przedsiębiorstw miejskich	VII	e) Żegluga śródlądowa i inne przedsiębiorstwa rzeczne.			272	Drobne składy materiałów opałowych magazynujące najwyżej 30 ton materiału i nie stosujące maszyn do rozdrabniania drewna	V
230a	Czynności gospodarcze prowadzone we własnym zarządzie przez zarządy miejskie: naprawa i konserwacja budynków, dróg, ulic, przepustów i mostów — wraz z pracami pomocniczymi; czyszczenie ulic, placów i targowisk, utrzymywanie plantacji, parków i zadrzewianie, prace pomiarowe, ochrona mienia, służba rogatka itp. — z wyłączeniem odrębnych przedsiębiorstw miejskich	V	253	Przedsiębiorstwa żeglugi śródlądowej, holowanie za pomocą statków	VIII	273	Przedsiębiorstwa handlu bydłem, końmi, trzodą chlewną itp.	VIII
GRUPA XV.			254	Przedsiębiorstwa promowe, wynajmowanie łodzi, holowanie nadbrzeżne, przystanie sportowe lub prywatne wraz z personelem instruktorskim i obsługą. Dozorowanie i utrzymywanie wód dla żeglugi rzecznej	VI	274	Przedsiębiorstwa handlu hurtowego i detalicznego chemikaliami, lekami, materiałami aptecznymi itp.	II
PRZEDSIĘBIORSTWA TRANSPORTOWE.			255	Samoistne przedsiębiorstwa splawu drzewa	X	275	Apteki	I
a) Koleje, kolejkę, tramwaje.			256	Znamie większego niebezpieczeństwa: splaw na wodach górskich, splaw luzny. Załadowywanie i wyładowywanie statków, również zaopatrywanie ich w opał. Znamie większego niebezpieczeństwa: ładowanie i wyładowywanie łomu żelaznego.	XI	276	Zakłady wypożyczania filmów, składy filmowe, laboratoria filmowe	III
231	Polskie Koleje Państwowe łącznie ze wszystkimi zakładami wchodzącymi w skład przedsiębiorstwa P. K. P.	VI	f) Żegluga powietrzna.			b) Zakłady gastronomiczne, hotele, zakłady.		
232	Koleje żelazne normalno-torowe (nieobjęte poz. 231); fabryczne, dojazdowe jako samoistne lub wydzielone przedsiębiorstwa — łącznie z zakładami pomocniczymi	VII	257	Przedsiębiorstwa przewozu osób i towarów samolotami wraz z czynnościami pomocniczymi i służbą na lotnisku, szkoły pilotażu, szkoły szybowcowe, kluby sportowo-lotnicze	X	277	Kawiarnie, cukiernie, pijalnie mleka i wód mineralnych, restauracje, jadłodajnie itp.; hotele, pensjonaty, bursy, internaty; domy sierot, starców, noclegowne i wypożyczalnie; przytulnie, świetlice, kolonie letnie itp.	II
233	Koleje wąskotorowe jako samoistne lub wydzielone przedsiębiorstwa — łącznie z zakładami pomocniczymi; również autobusy osobowe pozostające we wspólnym zarządzie z kolejkami wąskotorowymi	IX	g) Przedsiębiorstwa spedycyjne, składy towarowe, magazyny, zakłady zaopatrzenia.			c) Biura i szkoły.		
233a	Kolejki o specjalnej budowie (linowe, górskie itp.)	XI	258	Biura spedycyjne bez magazynów i składowni towarów oraz nie zatrudniające personelu urzędniczego i robotniczego zajętego przy pakowaniu, ładowaniu, wyładowywaniu, przewożeniu i konwojowaniu towarów i materiałów	II	280	Samoistne biura handlowe i inne nie stanowiące zakładu pomocniczego lub czynności pomocniczej zakładów pracy zaliczonych według osobnych pozycji; banki, kantory, kancelarie adwokackie i notarialne, biura podróźnicze, informacyjne, pośrednictwa, propagandy, cienia, urzędy sprawdzania i cechowania miar i wag, inkasenci, agenci, akwizytorzy, czynności instruktorskie z wyłączeniem wymienionych w osobnych pozycjach i inne podobne czynności; również biura inżynierów, budowniczych i geometrów, zajmujących się wyłącznie projektowaniem, kosztorysowaniem i pomiarami (teren, izby rolnicze, organizacje rolnicze, ogrodnictwo, leśne, hodowlane itp., stacje botaniczno-rolnicze (ochrony roślin, oceny nasion itp.), stacje i kola doświadczalne; działający w terenie inspektorzy, instruktorzy i kontrolerzy wymienionych instytucji	I
234	Tramwaje miejskie i podmiejskie, tramwaje lub kolejki elektryczne międzymiastowe, dojazdowe, trolleybusy — łącznie z zakładami pomocniczymi; również autobusy osobowe pozostające we wspólnym zarządzie z wymienionymi w niniejszej pozycji przedsiębiorstwami	IV	259	Przedsiębiorstwa spedycyjne, w których na personel zajęty przy magazynowaniu, składowaniu, pakowaniu, ładowaniu, wyładowywaniu, przewożeniu i konwojowaniu towarów i materiałów	V	281	Zakłady i instytucje naukowe z wyłączeniem szkół zawodowych przewidzianych w osobnych pozycjach lub zaliczanych do poszczególnych pozycji według rodzaju posiadanych warsztatów; biblioteki, czytelnie, wypożyczalnie książek	I
234a	Przedsiębiorstwa jak w poz. 234 prowadzące systematyczną i dającą trwałe wyniki akcję bezpieczeństwa pracy uznaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	III	260	Przedsiębiorstwa spedycyjne, w których na personel zajęty przy czynnościach wymienionych w poz. 259 przypada ponad 25% ogólnej sumy zarobków wypłacanych w całym przedsiębiorstwie	VIII	d) Przedsiębiorstwa widowiskowe i rozrywkowe.		
b) Inne motorowe przedsiębiorstwa przewozu ładem.			260a	Samoistne ładowanie i wyładowywanie towarów i materiału, przetaczanie wagonów	X	282	Przedsiębiorstwa teatralne	II
235	Przedsiębiorstwa przewozowe towarów i materiałów pojazdami o napędzie silnikowym	XII	261	Domy składowe, składy towarowe (z wyjątkiem składów materiałów łatwozapalnych)	VI	282a	Orkiestry, zespoły muzyczne, artystyczne itp.	I
236	Przedsiębiorstwa przewozowe osób pojazdami o napędzie silnikowym (oprócz autobusów)	VI	261a	Zakłady czyszczenia, sortowania i suszenia zbóż, nasion i innych ziemiopłodów nie wymienionych w poz. 185; spichlerze zbożowe, elewatory zbożowe, składowe domy zbożowe produktów młynarskich, ziemiopłodów oraz skup i hurtowy handel przetworami młynarskimi, zbożem, owocami itp., ziemiopłodami — jako samoistne przedsiębiorstwa używające ewent. maszyn o napędzie mechanicznym. Znamie mniejszego niebezpieczeństwa: nie używanie maszyn o napędzie mechanicznym	IV	283	Kinoteatry	III
237	Zatrudnianie kierowców pojazdów o napędzie silnikowym do przewozu osób, kursy kierowców samochodowych	VII	262	Wojskowe zakłady zaopatrywania (magazyny żywnościowe, umundurowania itp.) z wszelkimi czynnościami pomocniczymi	III	284	Cyrki	VIII
238	Przedsiębiorstwa autobusowe łącznie z zakładami pomocniczymi. Znamie mniejszego niebezpieczeństwa: ruch osobowy wyłącznie miejski.	VII	b) Inne przedsiębiorstwa.			285	Przedsiębiorstwa nakręcania filmów	VI
c) Przedsiębiorstwa przewozu ładem przy użyciu zwierząt pociągowych.			262a	Przedsiębiorstwo Polska Poczta, Telegraf i Telefon wraz z wszystkimi czynnościami i agencjami	III	286	Przedsiębiorstwa rozrywkowe (parki zabawowe, ślizgawki, strzelnice itp.), ogrody zoologiczne, przedsiębiorstwa wyścigów i imprez sportowych, trenerzy sportowi itp., kluby sportowe, zajęcia, przedsiębiorstwa słajenne wynajmu koni i pojazdów, szkoły jazdy konnej, przedsiębiorstwa wynajmu rowerów itp. oraz garaże z ewent. zakładami pomocniczymi itp.	IV
239	Przedsiębiorstwa przewozowe towarów i materiałów przy użyciu zwierząt pociągowych	X	e) Straże pożarne, przedsiębiorstwa czyszczenia.			287	Straże pożarne, kominiarstwo	V

Pozycja	Rodzaj zakładu pracy	Kategoria niebezpieczeństwa
f) Inne usługi.		
290	Zakłady kąpielowe, łaźnie, kąpieliska, zakłady zdrojowe—wraz z czynnościami i zakładami pomocniczymi	III
291	Szpitala, sanatoria, zakłady lecznicze ewent. z pensjonatami, instytucje ubezpieczeń społecznych, zakłady dentystyczne, ambulatoria i pogotowia lekarskie, lecznice zwierząt — wraz z zakładami pomocniczymi	II
292	Fryzjernie, perukarnie, zakłady kosmetyczne	I
293	Zakłady i laboratoria fotograficzne	I
294	Ochrona mienia, przechowywanie odzieży i bagażu, zakłady posługaczy, k:portierzy, posłańcy, bagażowi itp.	IV
295	Slużba domowa, dozorczy domowi, personel administracyjny domów, obsługa ogrzewań centralnych, personel zatrudniony przy uprawie małych ogródków przy domach, willach i przy uprawie ogródków działkowych; sluzba kościelna i sluzba gmin wyznaniowych wraz z ewent. czynnościami na cmentarzach	I
297	Wynajem maszyn oraz dźwigów portowych z obsługą, wynajem energii motorycznej, samodzielnie wykonywane wyodrębnione czynności na maszynach nie objęte osobnymi pozycjami, wynajem rusztowań budowlanych wraz z ustawianiem tychże	VIII
298	Czynności gospodarcze wykonywane we własnym zarządzie przez poszczególne jednostki wojskowe	III

ZALĄCZNIK.

Schemat kategorii i klas niebezpieczeństwa oraz składki procentowe odpowiadające poszczególnym klasom niebezpieczeństwa przy jednostce taryfowej 0,06.

Niebezpieczeństwa			Niebezpieczeństwa		
kategoria	klasa	Składka procentowa	kategoria	klasa	Składka procentowa
I	3	0,18	VIII	30	1,80
	4	0,24		31	1,86
	5	0,30		32	1,92
II	6	0,36		33	1,98
	7	0,42		34	2,04
	8	0,48		35	2,10
	9	0,54		36	2,16
	10	0,60		37	2,22
III	9	0,54		38	2,28
	10	0,60		39	2,34
	11	0,66		40	2,40
	12	0,72		41	2,46
	13	0,78		42	2,52
IV	14	0,84		43	2,58
	15	0,90		44	2,64
	16	0,96		45	2,70
	17	1,02		46	2,76
	18	1,08		47	2,82
V	19	1,14		48	2,88
	20	1,20		49	2,94
	21	1,26		50	3,00
	22	1,32		51	3,06
	23	1,38		52	3,12
	24	1,44		53	3,18
	25	1,50		54	3,24
	26	1,56		55	3,30
VI	18	1,08		56	3,36
	19	1,14		57	3,42
	20	1,20		58	3,48
	21	1,26		59	3,54
	22	1,32	60	3,60	
	23	1,38	45	2,70	
	24	1,44	46	2,76	
	25	1,50	47	2,82	
	26	1,56	48	2,88	
	27	1,62	49	2,94	
VII	28	1,68	50	3,00	
	29	1,74	51	3,06	
	30	1,80	52	3,12	
	31	1,86	53	3,18	
	32	1,92	54	3,24	
	33	1,98	55	3,30	
	34	2,04	56	3,36	
	35	2,10	57	3,42	
	36	2,16	58	3,48	
	37	2,22	59	3,54	
	38	2,28	60	3,60	
	39	2,34	61	3,66	
	40	2,40	62	3,72	

Niebezpieczeństwa			Niebezpieczeństwa		
kategoria	klasa	Składka procentowa	kategoria	klasa	Składka procentowa
X	71	4,26	XII	94	5,64
	72	4,32		95	5,70
	73	4,38		96	5,76
	74	4,44		97	5,82
	75	4,50		98	5,88
XI	54	3,24		99	5,94
	55	3,30		100	6,00
	56	3,36		101	6,06
	57	3,42		102	6,12
	58	3,48		103	6,18
	59	3,54	104	6,24	
	60	3,60	105	6,30	
	61	3,66	106	6,36	
	62	3,72	107	6,42	
	63	3,78	108	6,48	
	64	3,84	109	6,54	
	65	3,90	110	6,60	
	66	3,96	XIII	78	4,68
	67	4,02		79	4,74
	68	4,08		80	4,80
69	4,14	81		4,86	
70	4,20	82		4,92	
71	4,26	83		4,98	
72	4,32	84		5,04	
73	4,38	85		5,10	
74	4,44	86		5,16	
75	4,50	87		5,22	
76	4,56	88		5,28	
77	4,62	89		5,34	
78	4,68	90		5,40	
79	4,74	91		5,46	
80	4,80	92		5,52	
81	4,86	93	5,58		
82	4,92	94	5,64		
83	4,98	95	5,70		
84	5,04	96	5,76		
85	5,10	97	5,82		
86	5,16	98	5,88		
87	5,22	99	5,94		
88	5,28	100	6,00		
89	5,34	101	6,06		
90	5,40	102	6,12		
66	3,96	103	6,18		
67	4,02	104	6,24		
68	4,08	105	6,30		
69	4,14	106	6,36		
70	4,20	107	6,42		
71	4,26	108	6,48		
72	4,32	109	6,54		
73	4,38	110	6,60		
74	4,44	111	6,66		
75	4,50	112	6,72		
76	4,56	113	6,78		
77	4,62	114	6,84		
78	4,68	115	6,90		
79	4,74	116	6,96		
80	4,80	117	7,02		
81	4,86	118	7,08		
82	4,92	119	7,14		
83	4,98	120	7,20		
84	5,04	121	7,26		
85	5,10	122	7,32		
86	5,16	123	7,38		
87	5,22	124	7,44		
88	5,28	125	7,50		
89	5,34	126	7,56		
90	5,40	127	7,62		
91	5,46	128	7,68		
92	5,52	129	7,74		
93	5,58	130	7,80		

Uchwała niniejsza wymaga dla swej ważności zatwierdzenia Ministra Opieki Społecznej.

Komisarz: (—) Dr. St. Hubicki.